

Charles Eisenstein

QUINA ÉS LA SEGÜENT HISTÒRIA?

Charles Eisenstein

Traducció d'Enric Carbó i Sanchís

A continuació, trobareu la traducció d'un article de Charles Eisenstein, conegut orador i activista nord-americà. Entre els seus llibres s'inclou The Ascent of Humanity. Civilization and the Human Sense of Self (2007), Sacred Economics: Money, Gift, and Society in the Age of Transition (2011) i The More Beautiful World Our Hearts Know Is Possible. The Vision and Practice of Interbeing (2013).

En "What Is the Next Story?", publicat el 9/1/2023 al seu bloc a Substack.com, Eisenstein proposa que vivim dins d'un relat cultural antic basat en la separació: l'ésser humà com a individu aïllat, separat de la natura i dels altres. Això ha conduït a crisi ecològica, alienació i desequilibri social. Un canvi de relat és, per a ell, el fonament per transformar el món: més que d'idees noves, caldria recuperar savieses oblidades.

A mesura que ens endinsem en la tercera dècada del segle XXI, el poder de les històries ja no és una noció estranya. Sentim parlar de "controlar la narrativa": la narrativa política, la narrativa de les marques, etc., i fins i tot la narrativa de les relacions. Hem après que el nostre sofriment i felicitat depenen molt de les històries que ens expliquen sobre nosaltres mateixos, el món i els demès.

Sota les nostres històries culturals i personals jeu una mena d'història més profunda que podríem anomenar mitologia. Comprèn les assumpcions tàcites que tenim en comú sobre la naturalesa de l'ésser humà i del món, assumpcions tan profundes que semblen idèntiques a la pròpia realitat. La mitologia respon a preguntes bàsiques abans de que pensem en fer-les: Per què soc aquí? Què és un jo? Què és real? Què

és important? Com s'esdevé el canvi al món? D'on venim? On anem? Què és sagrat? Què és un home? Què és una dona? Quina és la manera correcta de viure? Què està bé i què està malament? Com es pot obtenir un coneixement fiable? On està la veritat? Com va començar el món? Quin és el propòsit de la vida?

Els mites que responen a aquestes preguntes formen la llar que habitem. Temps era temps potser fou una llar còmoda. Ja no. Molts de nosaltres sentim una profunda alienació dintre d'ella. Recorda, el mite afirma ser la realitat mateixa. Per tant, quan tenim experiències que no hi encaixen, caiem sota la sospita de bogeria. Poderoses forces (socials, econòmiques) conspiren per conformar-nos amb les històries dominants encara que cada vegada més, ningú ja no se les cregui veritablement.

No obstant això, sobre la base de les velles històries encara descansa el nostre sistema i gran part de la nostra psicologia. Avui, molts de nosaltres sentim canvis sísmics en ambdós. Tenim la sensació de que tot canviarà. El que estem detectant aquí és la metamorfosi d'aquests mites bàsics que creen el món. Per això dic que estem en la transició d'històries velles a noves. Molts s'han familiaritzat bé amb aquesta idea, però m'agradaria aclarir exactament el què penso que poden ser aquestes històries antigues i noves.

Utilitzo els termes velles històries i noves històries una mica despreocupadament. De vegades, en canvi, parlo de la "següent història" o l'anomeno "una història nova i antiga", ja que, de fet, la següent història prové d'arrels antigues. No obstant això, és una novetat per a aquells de nosaltres que vam créixer immersos en els sistemes i la psicologia de les velles històries. A les velles històries les anomeno Històries de la Separació. Les noves històries les anomeno Històries de l'Inter-ser, utilitzant el terme popularitzat per Thich Nhat Hanh.

I sí, tota la idea de que el món es construeix sobre històries, i que aquestes històries ara estan canviant, en si mateixa és una història. Però les històries no són simplement una superposició artificial de significat al damunt de la realitat. Això també seria una història que mantindria separats el significat i la matèria, i la informació i l'existència. Una història o una mitologia no és una mera creació humana, tot i que siguem els instruments de la seva creació. I és un ésser per dret propi. Per tant, si us plau, no us prengueu la meua descripció de com veig la següent història com un intent de dictar-la.

Velles històries: Soc un jo separat: una bombolla psicològica, una ànima revestida en carn, o una màquina bioquímica.

Noves històries: Soc un mirall hologràfic de tot allò que és, un punt de nexa en una xarxa infinita de relacions.

* * *

Velles històries: existeixo independentment.

Noves històries: existeixo relacionalment.

* * *

Velles històries: El que esdevingui amb els altres éssers o amb les necessitats del món no m'afecta, perquè estic separat.

Noves històries: El que esdevingui als altres o al món sempre m'afectarà, perquè el jo i l'altre estan inseparablement relacionats.

* * *

Velles històries: La força que impulsa la conducta humana, especialment la conducta econòmica, és la de maximitzar racionalment el propi interès.

Noves històries: Els éssers humans anhelan expressar els seus dons cap a alguna cosa significativa. Cadascú de nosaltres té un do únic i necessari per al món.

* * *

Velles històries: La ètica, la moral, i el comportament pro-social requereixen vèncer la tendència natural cap a l'egoisme; requereixen conquerir la naturalesa interna, engegant una guerra contra el propi jo.

Noves històries: La ètica, la moral, i el comportament pro-social són part nuclear de la naturalesa humana, que s'expressa per si mateixa en les condicions adients i que es pot nodrir i desenvolupar.

* * *

Velles històries: La força que impulsa la conducta biològica i la evolució és la maximització del propi interès reproductiu. La naturalesa s'entén millor com una competència a vida-o-mort, una guerra de tots contra tots.

Noves històries: Els éssers vius no només busquen sobreviure, sinó expressar els seus dons a l'ecosistema i a la totalitat de vida, per donar compliment a la seva funció i al seu paper.

* * *

Velles històries: Les forces de la naturalesa són indiferents a la humanitat. Els altres éssers naturals són indiferents o hostils al benestar humà. El progrés per tant arriba a través del domini de la naturalesa.

Noves històries: L'univers és generós. Podem prosperar cooperant amb les forces de la naturalesa i de la resta de vida.

* * *

Velles històries: El gen egoista és subjecte de l'evolució, que s'esdevé a través de mutacions aleatòries seguides per la selecció natural.

Noves històries: La simbiosi i la fusió d'organismes en totalitats més grans dirigeix la novetat evolutiva. Les mutacions no són aleatòries. Les necessitats de l'organisme, la comunitat, l'ecosistema, el planeta, i fins i tot del cosmos afecten la direcció de canvi genètic i epigenètic.

* * *

Velles històries: El benestar arriba a través del control de les forces naturals i del domini dels competidors biològics i socials.

Noves històries: El benestar arriba a través de participació, la comunitat, la intimitat, i el compartir.

* * *

Velles històries: Els esdeveniments i les persones amb que ens trobem en la vida són bàsicament aleatoris.

Noves històries: Cada persona que trobem i tot el que experimentem reflecteix o revela alguna cosa de nosaltres mateixos. La sincronicitat revela un ordre implicat en el món.

* * *

Velles històries: El canvi s'esdevé a través d'aplicar força. Per això, el progrés humà significa una capacitat cada vegada més gran d'aplicar la força, i per manipular el món cada vegada amb més precisió.

Noves històries: La força no és sinó un mitjà través del qual es manifesta la intel·ligència creativa. L'univers opera a través de ressonància mòrfica: qualsevol canvi que s'esdevé en qualsevol lloc, per petit que sigui, contribueix a un camp en el qual el canvi s'esdevé a tot arreu.

Velles històries: El món de fora dels humans és determinista o aleatori. No té cap intel·ligència innata ni ordre. La vida essencialment va evolucionar per accident químic.

Noves històries: La intel·ligència, l'ordre i la vida són propietats bàsiques de l'univers. El món és ple d'éssers, i d'ésser. L'ordre i la complexitat emergeixen espontàniament del caos.

* * *

Velles històries: El gran propòsit de la humanitat i el seu destí és el de portar ordre i intel·ligència a un món que per si mateix no en té.

Noves històries: El propòsit d'humanitat és el de participar en el desplegament de la vida i de la bellesa del cosmos.

* * *

Velles històries: Només és real el que pot ser pesat, comptat, o mesurat.

Noves històries: La realitat té una dimensió qualitativa que sempre eludirà la reducció a quantitat.

* * *

Velles històries: L'univers és com una màquina, s'entén millor analitzant l'acció de forces descriptibles matemàticament sobre les seves parts. Per entendre alguna cosa, separa-ho.

Noves històries: L'univers està viu. Les explicacions causals reduccionistes no poden aprehendre el fenomen de la vida. Les qualitats emergents de les totalitats expliquen el comportament de les parts.

* * *

Velles històries: En el fons, la realitat consisteix en peces de construcció genèriques amb propietats estàndard, cadascuna idèntica a les altres. La singularitat dels objectes macro és merament el resultat de les diferents permutacions de les mateixes peces de construcció genèriques.

Noves històries: Cada ésser, fins i tot un electró, és únic. És per això que cadascú es comporta de forma diferent (acausalitat quàntica). La realitat és la totalitat de les relacions entre éssers únics a cada escala.

* * *

Charles Eisenstein

Velles històries: L'univers progressa inexorablement cap a més entropia. La quantitat d'energia utilitzable és finita i sempre decreix. La física es construeix sobre l'escassetat.

Noves històries: Sempre està naixent nova energia i nova matèria. A partir de literalment no res hi ha disponible energia infinita. La física es construeix sobre l'abundància.

* * *

Velles històries: La consciència és el subproducte de l'electroquímica del cervell, i cessa amb la mort.

Noves històries: El cervell és un receptor o un seient de la consciència, la qual perdura més que cos i cervell.

* * *

Velles històries: L'ànima (si al capdavant existeix) està separada del cos, el qual és bàsicament un robot de carn.

Noves històries: El cos és l'ànima feta carn.

Velles històries: L'esperit és matèria exterior (bé en un regne separat, o no existint en absolut).

Noves històries: L'esperit i la matèria no estan separats. La societat moderna senzillament no reconeix molts aspectes del món, llançant-los fora de la matèria cap a un regne separat anomenat esperit.

* * *

Velles històries: Déu està separat de la creació (bé governant-la des de l'exterior, o no existint en absolut)

Noves històries: No hi ha res que no sigui Déu. Déu i la creació són un. Tot és sagrat.

* * *

Velles històries: La ment és superior a emoció, l'esperit és superior a carn, l'alt és millor que baix, Déu és al cel.

Noves històries: L'alt i el baix, l'esperit i la carn, el cel i la terra,

la ment i l'emoció són tots notes integrals, necessàries, i co-
iguals en la simfonia de l'ésser.

Velles històries: La vida humana abans de la ciència, la tecnologia i la civilització era una lluita brutal per a supervivència.

Noves històries: La vida a l'edat de pedra era abundant en termes de dieta, art, música, espiritualitat, lleure, i cultura.

Velles històries: La ciència ens ha portat des de la ignorància i la superstició al veritable coneixement.

Noves històries: El coneixement i les maneres de conèixer fora de la ciència són essencials per al desenvolupament humà i els afers pràctics.

Velles històries: La tecnologia ens ha portat des d'una impotència abjecta al domini sobre el món material.

Noves històries: Els humans poden desenvolupar unes capacitats amb que la tecnologia moderna no pot ni somniar a través d'associar-nos amb el món, més que de dominar-lo.

Velles històries: La salut ve a través de control: sobre el cos, els gens, l'entorn i les interaccions humanes.

Noves històries: La salut ve a través d'alinear les nostres intervencions amb la intel·ligència innata del cos, i portant salut a la terra, a l'aigua, i a la resta de vida.

Velles històries: La nostra societat tecnològicament elevada, científica i desenvolupada està més avançada que aquelles del món subdesenvolupat. El seu progrés significa que arribin a ser més com nosaltres.

Noves històries: Les cultures indígenes i tradicionals en algunes coses estan més avançades i desenvolupades que la societat moderna. Tenim molt que aprendre d'ells.

Velles històries: La naturalesa està separada de nosaltres mateixos. És el "entorn" que conté recursos per a que nosaltres els utilitzem.

Noves històries: La naturalesa és part de nosaltres i nosaltres som part de la naturalesa.

Velles històries: El destí de l'humanitzat és perfeccionar la nostra comprensió (a través de ciència) i el control (a través de tecnologia) per elevar-nos sobre la naturalesa, deixant la terra enrere, conquerint la malaltia, el sofriment, i fins i tot la mort.

Noves històries: El destí d'humanitat és portar tots els nostres dons i poders al servei de vida, per crear bellesa i meravella, i presenciar el que la vida crea a través nostre i al nostre voltant. Comença amb la sanació del dany fet en l'Edat de Separació.

Podeu veure que cap d'aquestes dues històries està desconnectada d'una llista de coses que ens agraden o coses que no ens agraden. Cada article és coherent amb tots els altres. Això explica que, algú que treballi per acabar amb la "justícia" basada en el càstig, pugui sentir una aliança natural amb algú que treballi per desenvolupar pràctiques apícoles holístiques. Què és exactament aquest moviment del qual tants de nosaltres ens sentim part? Ens inspirem amb les mateixes històries, busquem les mateixes històries, de vegades actuem a partir de les mateixes històries. Tractem de traduir-les en relacions, política, sistemes, jardins, criança, treball, educació, tecnologia, diners, medicina i religió. Pot ser que no estiguem sempre d'acord amb quines son les històries. Pot ser que tinguem una saludable resistència a la uniformitat de les nostres històries, però això no importa perquè, en última instància, no som els seus creadors. Són les nostres històries les que ens creen.

Aquí he ofert a les palpenes el meu millor intent de posar paraules quelcom molt més grans que paraules. No obstant això, espero que les paraules ajudin a entendre el món que hem heretat, els sistemes i les estructures del qual s'han construït sobre la bastida de la Història de la Separació, així com el món que pot venir a mesura que ens basem en la Història de l'Inter-ser i la posem en pràctica. T'imagines com serà el món, quan la Història de l'Inter-ser assumeixi l'estatus de veritat òbvia?